

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Název projektu	Rozvoj vzdělávání na Slezské univerzitě v Opavě
Registrační číslo projektu	CZ.02.2.69/0.0./0.0/16_015/0002400

Prezentace předmětu:
Sociální politika
Vyučující:
Mgr. Ivona Buryová, Ph.D.

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

SOCIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ V ČESKÉ REPUBLICE

Struktura přednášky

- **Vymezení pojmu sociální zabezpečení**
- **Struktura sociálního zabezpečení**
- **Faktory ovlivňující sociální zabezpečení**

SOCIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ V ČESKÉ REPUBLICCE

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Cílem přednášky je:

- Vysvětlit pojmy sociálního zabezpečení
- Seznámit se strukturou sociálního zabezpečení
- Uvést faktory ovlivňující charakter sociálního zabezpečení

- soubor institucí, zařízení a opatření, jejichž prostřednictvím a pomocí se uskutečňuje předcházení, zmírňování a odstraňování následků sociálních událostí občanů.
 - soubor opatření formujících solidaritu s lidmi, kteří čelí (hrozbě) nedostatku příjmů (tj. příjmů z placené práce) nebo se nacházejí v situaci, jež vyžaduje mimořádné výdaje.
-

- souhrn právních, finančních a organizačních nástrojů a opatření, jejichž cílem je kompenzovat nepříznivé finanční a sociální důsledky různých životních okolností a událostí, ohrožujících uznaná sociální práva.
-

Sociálního zabezpečení před rokem 1989

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Obsahoval mnohá omezení a málo podmětů k individuálnímu občanskému úsilí.

Relativní chudoba.

Nespravedlnost – za různé vstupy, stejné výstupy.

Demotivace – všichni hodnoceni podle stejných kritérií

Sociálního zabezpečení před rokem 1989

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- systém byl statický, obsahoval řadu omezení
 - neexistence valorizačního mechanismu
 - chudoba oficiálně neexistovala, i když ji systém tvořil
 - soustava nebyla připravena na budoucí demografický vývoj
 - z hlediska legislativy byl systém zavedených dávek velmi nepřehledný
 - systém nepočítal se soukromím podnikáním
-

System sociálního zabezpečení je strukturován do tří pilířů:

- systém sociálního pojištění,
 - systém státní sociální podpory
 - systém sociální pomoci
-

Sociální pojištění

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- v rámci tohoto systému jsou řešeny ty sociální situace, na které se může občan předem připravit (pojistit) formou odložení části své dnešní potřeby na budoucí nejisté sociální situace.
 - Soc. pojištění je nejvhodnější formou pro zajištění soc. potřeb občanů v případech, kdy se jedná o soc. událost spojenou se ztrátou příjmů z výdělečné činnosti a to v:
 - mateřství,
 - ošetřování člena rodiny,
 - nemoci,
 - invaliditě, stáří a ztrátě živitele.
-

Do sociálního pojištění patří:

- systémy důchodového pojištění,
 - penzijního připojištění ,
 - nemocenského pojištění,
-

- v rámci tohoto systému jsou řešeny sociální situace, kdy je účelné rodinu, především rodinu s dětmi, podpořit.
 - Systém je financován z daní, tedy ze státního rozpočtu v rámci nejširší celospolečenské solidarity.
-

- přídavek na dítě,
 - rodičovský příspěvek,
 - příspěvek na bydlení,
 - porodné,
 - pohřebné
-

- v rámci tohoto systému se navrhuje řešit obtížné sociální situace stavu hmotné a sociální nouze, kdy není občan sociálně pojištěn, nesplnil podmínky vzniku na státní zaopatření a není schopen řešit danou situaci sám nebo s pomocí své rodiny.
-

- forma soc. služeb (nestátní neziskové organizace, obce, kraje),
 - forma sociálně právní ochrany
 - forma dávek sociální pomoci
-

Ekonomické faktory

- zpomalení či pokles ekonomického růstu
 - schopnost soustavy reagovat na cenovou a mzdovou dynamiku
 - vývoj nezaměstnanosti
-

Demografické faktory

- stárnutí obyvatelstva
 - růst počtu osamělých osob
 - zdravotní stav obyvatelstva
 - značná nemocnost a vysoká úrazovost pracujících
-

Společensko politické faktory

- vstup do EU
 - koordinace volného pohybu pracovních sil, pracovních vztahů,
 - bezpečnost a ochrana zdraví při práci
 - rovnost příležitostí.
-

Shrnutí přednášky

- **Sociální zabezpečení v české republice je strukturováno do tří pilířů:**
- **System sociálního pojištění – důchodové pojištění, penzijní připojištění a nemocenské pojištění.**
- **Státní sociální podpora – přídavek na dítě, rodičovský příspěvek, příspěvek na bydlení, porodné, pohřebné.**
- **Sociální pomoc - forma soc. služeb (nestátní neziskové organizace, obce, kraje), forma sociálně právní ochrany, forma dávek sociální pomoci .**
- **Faktory, které ovlivňují sociální zabezpečení jsou ekonomického, demografického a společensky politického charakteru.**